

At the end of the previous Daf we learned that שמואל holds it is אסור to eat anything after the מצה nowadays. The Gemara challenged שמואל from our משנה, and tried to support שמואל from a ברייתא but both proofs were refuted. On this Daf the Gemara cites סר אמר רב יוסף אמר אפיקומן מר זוטרה מתני הכי אמר רב יוסף Mar Zutra quotes an alternate version of שמואל where he says the exact opposite – it is משנה to eat dessert after מצה אפיקומן הצרא here quotes our משנה in support of שמואל, and the same ברייתא as a challenge of Shmuel's ruling, and similarly refutes both proofs.

End of the previous 97... 101 22 2NK אמר רב יהודד אמר רב יהודה אין מפטירין אחר מצה מפטירין אחר המצה אפיקומן אסור to eat anything to eat dessert after the מצה after the מצה נמרא challenges גמרא שמואל challenges גמרא משנה from our משנה from our Challenge from Krinz Support from Krins, was REFUTED

אמר רבא מצה בזמן הזה דאורייתא ומרור דרבנן - Rava holds that מצה nowadays is a מרור מצוה דאורייתא is only דרבנן וויתא ומרור ביחוד הייתא is only ארבנן. Even though both מצה and מרור are linked to the הקרבן פסח which we don't have מרור in the phrase אל מצות ומרורים יאכלוהו יאכלוהו is singled out in the Posuk מצה, הערב תאכלו מצות to show that it is an independent מצוה דאורייתא even without מרבן פסח.

רב אחא הואחד זה ואחד זה דרבנן - R' Acha bar Yakov holds that both מצה and דרבנן הרשט הידר nowadays - The פסוק האכלו מצות nowadays - The פסוק of מצות only teaches that one who cannot bring a הרבן פסח because he is טמא or far away from ירושלים, is still obligated to eat מצה.

ערבא would learn that a טמא person or a person far away eats מצה from the fact that the תורה teaches that an ערל, a person without a ברית מילה, and a בן נכר a person who rejects all קרבן, is בחים to eat מצה even though they do not bring a קרבן. This is derived from the Psukim:

כל ערל לא יאכל בו -

- כל בן נכר לא יאכל בו

במרור במצה ובמרור בו אינו אוכל במצה ובמרור ביו בעפר Even though he may not eat from the קרבן, he is obligated to eat Matzo and Maror. ואידך כתיב בהאי וכתיב בהאי - R' Acha bar Yakov holds that we need the Psukim of ערל ובן נכר - and we also need the Posuk טמא ובדרך רחוקה to teach that a שמא ובדרך רחוקה eat Matzo.

4 תניא כוותיה דרבא – We have an explicit ברייתא that supports – and uses בערב תאכלו מצות to teach that even when there is no קרבן פסח - and therefore no קרבן פסח - there is still a .מצה מדאורייתא of מצוה מדאורייתא.

תניא כוותיה דרבא

קרייתא:
בערב תאכלו בוצות

TEACHES US

Even when there is NO בית המקדש

there IS a מצה מדאורייתא of מצוה

5 אגט the משנה:

המא אמלו, כולן לא יאכלו, כולן לא יאכלו, כולן לא יאכלו הנא קמא הוא holds that if some of the people in the group fell asleep in middle of eating the קרבן פסח, they may continue to eat when they wake up. If they all fell asleep, they cannot continue to eat, because sleeping constitutes a היסה הדעת from the קרבן, and as the Rashbam explains, די מקומות הישני מקומות הישני בשני מקומות הישני אומר בי ווסי אומר בי אומר בי אומר בי אומר בי אומר בי אומר בי אומר בישנו מקצתן האכלו נרדמו לא יאכלו עובודמו לא יאכלו בי ישנו מקצתן האכלו אומר בי ישנו מקצתן האכלו לו they merely dozed off, but if they fell asleep, they may not eat when they wake up, even though they are only part of the group.

What is the Halachic definition of dozing? – היכי דמי נתנמנם – He is not completely asleep, and not completely awake – The Gemara explains; כגון דקרי ליה ועני He responds when called. However, ולא ידע לאהדורי סברא – ולא ידע לאהדורי סברא But, if a possible location is mentioned, he can answer yes or no.

7 The Mishnah continues; הפסח אתר חצות מטמא את הידים הפסח אחר חצות מטמא את הידים – The Gemara explains; – הפיגול והנותר מטמאין את הידים clearly holds that after midnight the קרבן פסח becomes , מותר and therefore renders the hands that touch it ...

The time limit for eating the קרבן פסח is actually a Machlokes. קרבן שזריה holds that the הבי אלעזר בן עזריה may only be eaten until חצות – midnight, after which it becomes הות. He derives this Halachah from a נותר fthe words. Regarding eating of the קרבן פסח it says; בלילה הזה הצלו את הצלו את - They shall eat the meat on that night. Regarding מכת בכורות it says; ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה it says; מכת בכורות Phashem says; I will pass through the land of Egypt, and smite all their first-born. שות אף כאן עד חצות אף כאן עד חצות אף מכת בכורות שנד שנד הערבן פסח אחלים. אונה אף מכת בכורות השנד שנד הערבן פסח הצות אף כאן עד חצות הצות בכורות הערבן פסח הערבן פסח הצות אף כאן עד חצות.

רבי עקיבא disagrees and holds that the קרבן פסח may be eaten all night, until the morning, since the תורה says; אותרה You shall eat it in haste, which seems to include up until the morning when we rushed out of מצרים. מצרים uses בלילה הזה as follows: From בלילה שי he derives that, unlike other Korbonos, the קרבן פסח may not be eaten during the day it was brought, but we must wait until the evening. From הזה he derives that the קרבן פסח may only be eaten this night, and not on the second night of יום טוב.

אמר רבא אכל מצה בזמן הזה אחר חצות לרבי אלעזר בן עזריה לא יצא אמר רבא אכל מצה בזמן הזה אחר חצות לרבי אלעזר בן עזריה לא יצא די חובתו הצר"ע - Rava points out that according to ידי חובתו מצה that מצה of מצה nowadays, the חצות of מצה מצה also only be fulfilled until חצות.

אמר רבא
אמר רבא
אמר מצה בזמן הזה אחר חצות
לרכי אלעזר כן עזריה
לא יצא ידי חובתו
לא יצא ידי חובתו
משכי מישות CAN ONLY BE EATEN
Until חצות
אמר משוה מצה of מצוה CAN ONLY BE FULFILLED
Until חצות CAN ONLY BE FULFILLED

